

PLA DOCENT

URBANISME i DRET DEL TERRITORI (20999)

Titulació/estudi: Grau en Dret
Curs: 3
Trimestre: 1
Nombre de crèdits ECTS: 4
Hores de dedicació de l'estudiant:
100
**Llengua o llengües de la
docència:** català/castellà

Urbanisme i dret del territori. Curs 2012-13

1. Presentació de l'assignatura

L'assignatura *Urbanisme i dret del territori* completa l'exposició de l'anomenada part especial del dret administratiu, amb l'estudi de l'expropiació forçosa, els béns públics i la introducció a l'urbanisme. En certa manera, es pot afirmar que ofereix una primera aproximació al dret públic del territori.

El primer tema té per estudi l'expropiació forçosa, és a dir, la potestat administrativa que millor expressa la previsió constitucional de condicionar el contingut del dret de propietat a la seva funció social. Amb el tema de l'expropiació forçosa es tracta d'estudiar les circumstàncies d'utilitat pública o d'interès social, i els requisits de procediment i d'indemnització justa, mitjançant els quals hom pot ser privat d'un bé determinat de la seva propietat.

El segon tema té per objecte l'estudi jurídic dels béns públics, tant d'aquells que són propietat de les administracions públiques, com dels anomenats de domini públic, i que estan afectats de un ús públic o a un servei públic. Es tracta d'estudiar la tipologia dels béns públics i, sobretot, aquelles notes del seu règim jurídic que són diferents de les del dret privat, especialment les potestats públiques previstes per l'ordenament jurídic per a la protecció i gestió d'aquests béns.

La resta de temes ofereixen una aproximació inicial al dret urbanístic. Es tracta d'una introducció molt sumària, atesa la complexitat de la matèria, de gran transcendència social i econòmica en la societat contemporània.

Aquesta part troncal de l'assignatura abasta les bases constitucionals i legals de l'ordenació del territori i de l'urbanisme, el règim del sòl, els instruments de l'ordenació i de la gestió urbanística, la intervenció sobre l'edificació i l'ús del sòl i la protecció de la legalitat urbanística.

2. Professorat

GRUPS

G 1: Carles Pareja (cat)

G 2: Enric Argullol (cat)

G 3: Enric Argullol (cat)

G 4: Enric Argullol (cat)

SEMINARIS

G 101: Carles Pareja (cat)

G 102: Carles Pareja (cat)

G 103: Carles Pareja (cat)

G 104: Carles Pareja (cat)

G 201: Josep Ramon Barberà (cat)

G 202: Josep Ramon Barberà (cat)

G 203: Josep Ramon Barberà (cat)

G 204: Josep Ramon Barberà (cat)

G 301: Antonieta Fernández (cast)

G 302: Carmina Llumà (cat)

G 303: Carmina Llumà (cat)

G 401: Roser Revilla (cat)

G 402: Roser Revilla (cat)

G 403: Antonieta Fernandez (cast)

3. Programa

Tema 1: Expropiació forçosa.

Antecedents històrics i plantejament constitucional. Naturalesa i justificació de la potestat expropiatòria. Els subjectes de la potestat expropiatòria. La causa expropiandi. El contingut de l'expropiació. L'exercici de la potestat expropiatòria i la seva concreció sobre béns determinats. La garantia expropiatòria i els seus aspectes. El dret a les formes procedimentals i la protecció davant la via de fet. La indemnització expropiatòria o preu just. Extensió de la indemnització i criteris de valoració. El pagament del preu just; la seva garantia en cas de demores i de depreciació monetària. La reversió del bé expropiat. Les expropiacions especials; en particular, les urbanístiques.

Tema 2: Els béns de domini públic.

Concepte i classes. La dinàmica demanial: afectacions, desafectacions i mutacions demanials. El règim d'utilització dels béns de domini públic (especial referència a les costes i a la via pública): la utilització per part de l'Administració; béns demanials afectats a serveis públics; les reserves demanials; la utilització per part dels particulars: ús comú (general o especial) i

ús privatiu (estacionaments o ocupacions); les concessions i les autoritzacions demaniales. Potestats específiques per a la protecció del domini públic. La inalienabilitat i la imprescriptibilitat. Règims singulars del domini públic. Demani marítim: ports i costes. Demani hidràulic.

Tema 3. Bases constitucionals i legals de l'ordenació del territori i l'urbanisme

La funció social de la propietat. La propietat urbana y el seu caràcter estatutari. L'evolució de la institució dominical. La concepció constitucional del dret de propietat. Les garanties constitucionals del dret de propietat: la reserva de llei, el contingut essencial del dret de propietat i la garantia expropiatòria. La regulació de la propietat del sòl en la normativa estatal i autonòmica vigent. La determinació del règim urbanístic del sòl per mitjà del planejament urbanístic: les tècniques de la classificació i de la qualificació urbanístiques i la delimitació dels àmbits d'actuació

Tema 4. El règim urbanístic del sòl. Les classes urbanístiques de sòl.

Evolució legal i regulació vigent. El sòl urbà . Concepte. Criteris de classificació. Les categories de sòl urbà consolidat i de sòl urbà no consolidat. Règim jurídic: els drets i els deures dels propietaris del sòl urbà consolidat i del sòl urbà no consolidat. El sòl urbanitzable. Les categories de sòl urbanitzable delimitat i de sòl urbanitzable no delimitat. Règim jurídic del sòl urbanitzable: els drets i els deures dels propietaris del sòl urbanitzable i els dels titulars del dret a la iniciativa per a l'activitat d'execució per a la seva transformació. El sòl no urbanitzable. Concepte. El règim jurídic del sòl no urbanitzable. Usos i construccions en sòl no urbanitzable. Els espais d'especial protecció. Facultats de disposició.

Tema 5. Els instruments de l'ordenació urbanística.

El sistema de planejament urbanístic. La naturalesa jurídica dels plans urbanístics. Els límits legals a la potestat de planejament urbanístic i el control judicial de la discrecionalitat del planificador. Les classes de plans. L'ordenació urbanística dels municipis sense planejament urbanístic. El procediment d'aprovació dels plans. Els convenis urbanístics de planejament

Tema 6. La gestió urbanística.

Gestió urbanística i execució del planejament. La gestió urbanística integrada i la gestió urbanística aïllada. Els Polígons d'actuació i la seva delimitació. Els sistemes d'actuació: reparcel·lació i expropiació. El sistema de reparcel·lació: la distribució equitativa de beneficis i càrregues. Contingut i abast del projecte de reparcel·lació. Les modalitats del sistema de reparcel·lació: compensació, cooperació i urbanització prioritària. La modalitat de compensació: compensació bàsica i compensació concertada. Les Juntes de Compensació. La modalitat de cooperació: públic i privat en la modalitat de cooperació. La figura de l'agent urbanitzador : concessió de la gestió urbanística integrada.

L'expropiació com a sistema d'execució del planejament. El sistema de valoracions: les previsions de la legislació estatal de sòl. Valoració del sòl rural i del sòl urbanitzat.

Tema 7. La intervenció sobre l'edificació i l'ús del sòl.

El control preventiu de l'activitat d'edificació i ús del sòl. Tècniques d'intervenció: llicència urbanística, declaració responsable i comunicació prèvia. La llicència urbanística municipal: naturalesa jurídica i classes. Les parcel·lacions urbanístiques i la llicència de parcel·lació. La llicència d'obres. La llicència de primera ocupació i la llicència d'ús. El procediment de concessió de les llicències i els supòsits de silenci negatiu i positiu. La caducitat de les llicències. La revocació i anul·lació de les llicències. El control urbanístic de les obres de l'Estat i de la Generalitat. El deure de conservació i de rehabilitació dels immobles. Les actuacions de conservació, millora i regeneració urbana. L'ordre d'execució d'obres de conservació i rehabilitació.

Tema 8. La protecció de la legalitat urbanística.

La inspecció urbanística preventiva. Les mesures de restauració de la realitat física alterada i de l'ordre jurídic vulnerat. Obres i usos clandestins i obres i usos emparats en títols administratius. Obres i usos en execució i finalitzats. Procediment de restauració. Caducitat i prescripció de l'acció. La responsabilitat pels danys i els perjudicis derivats de les infraccions urbanístiques. El procediment sancionador. Les infraccions urbanístiques. Les persones responsables de les infraccions. Les sancions. La competència sancionadora. La prescripció de les infraccions i de les sancions. La caducitat de l'expedient sancionador. Els delictes urbanístics

4. Bibliografia i recursos

Atès el caràcter autonòmic d'un percentatge molt elevat de la matèria, no es recomana un manual que constitueixi la bibliografia bàsica de l'assignatura.

Més enllà de les recomanacions bibliogràfiques concretes per a alguns dels temes de l'assignatura, el professorat podrà elaborar materials de cada tema que es posaran a disposició dels estudiants..

En qualsevol cas, es recomana la preparació de l'assignatura a través de l'estudi de les fonts legals:

- Reial Decret legislatiu 2/2008, de 20 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei del sòl
- Decret legislatiu 1/2010, del 3 d'agost, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'urbanisme (text consolidat; Llei 3/2012, de 22 de febrer).

5. Metodologia

5.1. Treball presencial

El treball presencial consisteix en l'assistència i el seguiment de les sessions de grup i la participació activa en les sessions de subgrup.

5.2. Hores de treball dirigit

- En relació amb les classes magistrals, s'aconsella la lectura dels materials i recursos que s'indiquin en cada cas, atès que la missió del professor, com sabeu, no és ensenyar, sinó ajudar-vos a aprendre. En qualsevol cas, es remarca que és indispensable consultar els textos legals als quals es fa referència.

- Pel que fa a les activitats en subgrup, caldrà llegir els materials facilitats per a casa sessió (doctrina, jurisprudència i textos legals) i realitzar els casos pràctics, amb recolzament de legislació i jurisprudència.

En el desenvolupament d'aquestes sessions a l'aula, cadascun dels alumnes pot ser triat aleatòriament per a presentar part del treball designat; de manera que si heu presentat una setmana no hi ha inconvenient perquè resulteu escollits també la següent.

L'exposició oral, no lectura del què dueu escrit, és un aspecte important de l'avaluació. Així mateix, es tindrà en consideració la participació activa en les discussions/debats que es puguin plantejar.

Els treballs, l'enunciat dels quals es penjarà a l'aula global una setmana abans a l'entrega i tenint en compte l'evolució de les classes teòriques, s'hauran d'haver lliurat un dia i hora determinats i comuns per al tots els subgrups, d'acord amb les instruccions facilitades pel professorat de pràctiques.

Cal portar una còpia de la pràctica impresa a les sessions de subgrup, l'assistència a les quals és obligatòria.

En qualsevol cas, la còpia dels treballs del seminari es penalitza amb el suspens de l'assignatura.

5.3. Hores de treball autònom

A més de la resolució dels casos pràctics, seria convenient que llegíssiu els textos indicats, tant prèviament per tal de comprendre millor el què s'exposarà a les classes de teoria, com posteriorment.

6. Avaluació

6.1. Criteris generals d'avaluació

La nota final de l'assignatura es composarà de la següent manera:

- Examen final: 2/3 de la nota global
- Qualificació de les pràctiques: 1/3 de la nota global

En els seminaris s'avaluarà l'assistència, el contingut de les pràctiques i participació (exposició i intervencions puntuals).

Pel que fa a l'avaluació de l'assistència, la pràctica no serà avaluada en cas d'absència no justificada formalment i, per tant, li correspondrà com a nota un zero.

Pel què fa a la correcció de la pràctica lliurada, la màxima qualificació són 10 punts, comptant la qualificació obtinguda en el treball escrit i en la presentació o intervenció que es faci a classe sobre la pràctica. Es valorarà especialment la recerca de jurisprudència complementària que faci referència al tema tractat. El que es valora principalment és l'argumentació o justificació, tant lògica com en suport als preceptes o a les institucions jurídiques aplicables, de cada resposta. Les respostes sense argumentar o fonamentar no seran valorades. La redacció, la gramàtica i l'ortografia també són avaluables.

6.2. Recuperació de l'avaluació continuada i de l'examen

Els estudiants que suspenguin l'avaluació continuada la poden recuperar fent una pràctica similar a les pràctiques que s'han desenvolupat al llarg del curs. La pràctica de recuperació es farà presencialment i es podran fer servir la documentació que consideri necessària (manuals, lleis, ...). Amb aquesta recuperació s'assoleix 1/3 de la nota final de l'assignatura.

Qui suspengui l'examen final també el pot recuperar fent un altre examen presencial.

Important: Requisits per a poder presentar-se a les proves de recuperació.

- Només es poden presentar a qualsevol de les recuperacions següents els alumnes que hagin suspès l'assignatura. Per tant, no es poden fer servir les recuperacions per pujar nota.
- Només es poden presentar a la recuperació de l'avaluació continuada els alumnes que hagin assistit a com a mínim les tres quartes parts dels seminaris (aquest requisit es pot flexibilitzar si es justifica documentalment la

impossibilitat d'assistir a alguna de les sessions de seminari) i hagin presentat dins dels terminis donats com a mínim les tres quartes parts de les pràctiques, i que hagin obtingut una nota d'avaluació continuada inferior a 5.

- Només es poden presentar a la recuperació de l'examen els alumnes que s'hagin presentat a l'examen i l'hagin lliurat, i que hagin obtingut una nota inferior a 5.

Període de recuperació: La recuperació es fixarà en una data dins els 30 dies següents al tancament de les actes de l'assignatura.

6.3. Concreció de les competències i de llur avaluació

Què s'avaluarà	Indicadors d'assoliment	Com s'avaluarà	Quan s'avaluarà
Comprensió, capacitat d'anàlisi i síntesi. Raonament crític	La selecció i la jerarquització de la informació rellevant i la síntesi en la seva exposició. Interrelació de coneixements.	- Prova final - Activitats (resolució de casos i exposició/intervenció)	- Setmanalment i a l'examen final
Capacitat de gestió de la informació. Aproximació a la jurisprudència i legislació		- Activitats de subgrup	- Setmanalment
Resolució de casos	Activitats plantejades pels subgrups i exemples a la classe comú.	- Activitats de subgrup	- Setmanalment
Comunicació oral i escrita	Claredat i ordre expositiu de la informació rellevant en la redacció. Correcció en l'ús del lèxic i dels conceptes jurídics.	- Prova final, activitats de subgrup (resolució de casos per escrit i exposició/intervenció orals)	- Setmanalment i a l'examen final
Capacitat d'organització i planificació	Entrega de les pràctiques i participació adequada en les sessions de grup i subgrup.	- Activitats de subgrup - Prova final	- Setmanalment i a l'examen final
Aprenentatge autònom		- Prova final i activitats de subgrup.	- Setmanalment i a l'examen final
- Sensibilitat cap a temes de la realitat socio-econòmica	Relació de les institucions analitzades amb la problemàtica social o econòmica a la que fan referència.	- Debats en activitats de subgrup	- Setmanalment